

Regeringen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Promemoria med förslag till utvecklad reglering av upphandlingstillsynen

Yttrande över promemoria Fi2019/02619/OU

Nacka kommun har fått tillfälle att yttra sig över finansdepartementets promemoria med förslag till utvecklad reglering av upphandlingstillsynen och anför därför följande.

Sammanfattning

Nacka kommun ser naturligtvis positivt på målsättningen att skattemedel används på bästa sätt och att den offentliga affären grundar sig på en rättssäker och transparent offentlig upphandling utan korruption. Nacka kommun avstyrker emellertid de konkreta förslagen som framgår av promemorian mot bakgrund av att Nacka kommun anser förslagen oförenliga med syftet bakom upphandlingslagstiftningen i allmänhet och överprövningsprocessen i synnerhet. Vidare konstaterar Nacka kommun att skälen för införandet av de föreslagna sanktionerna inte kan anses uppnå den nivå av tillräckligt underbyggda skäl som får anses gälla för införandet av statliga sanktioner. Nacka kommun kan inte heller utläsa att föreslagna sanktionsverktyg i praktiken skulle bidra till en effektivare tillsyn i förhållande till den offentliga affären eller en minskad korruption.

Avsnitt 4.1 Öka tillsynsmyndighetens möjlighet till ingripande

Det vore enligt Nacka kommun att kraftigt begränsa möjligheten för upphandlande myndigheter eller enheter att utmana och pröva nya former för konkurrensutsättning om tillsynsmyndigheten bemyndigas att utfärda förbudsföreläggande avseende exempelvis användandet av krav som, enligt tillsynsmyndigheten, strider mot de grundläggande EU-rättsliga principerna. Detsamma gäller den föreslagna befogenheten för tillsynsmyndigheten att utfärda förbud för upphandlande myndigheter eller enheter som, enligt tillsynsmyndigheten, använder sig av godtyckliga eller oprecisa utvärderingskriterier. Själva rätten att pröva huruvida ett krav strider mot de grundläggande EU-rättsliga principerna eller om tillämpade utvärderingskriterier är godtyckliga eller inte åvilar domstolarna. I dessa fall är det också anbudsgivarna som är bäst lämpade att tillvarata sina egna intressen och därmed indirekt även lagstiftarens intresse genom att ansöka om överprövning.

Nacka kommun vill vidare framhålla att de exemplifierade *brotten* avseende skyldigheten att motivera att ett kontrakt inte ska tilldelas i separata delar eller skyldigheten att dokumentera vissa inköp, som varken tillsynsmyndigheten eller leverantörer har möjlighet att överpröva, inte kan anses utgöra särskilt starka argument för införandet av sådana ingripande sanktioner som föreslås.

Det framgår vidare av promemorian att tillsynsmyndighetens beslut i det enskilda fallet inte medför att ett felaktigt agerande som ett föreläggande tar sikte på blir ogiltigt eller att några andra liknande rättsföljder uppstår. Enligt Nacka kommun föreligger det likväl en påtaglig risk för att tillsynsmyndighetens beslut, särskilt i de fall det kombineras med omedelbar verkställighet, i praktiken medför just en sådan rättsföljd till nackdel för upphandlande myndigheter eller enheter.

Avsnitt 4.6 Vite

Beträffande förslaget om möjligheten för tillsynsmyndigheten att förena förbud och förelägganden med vite anser Nacka kommun, mot bakgrund av propositionsuttalandena i prop. 2009/10:180, att det är tydligt att det krävs ytterligare överväganden under den fortsatta beredningen för att undvika tillämpningsproblem i praktiken. Merparten av de exemplifierade problemen som framhålls i promemorian kan inte anses gälla för kommuner och regioner med hänsyn till möjligheten att skyndsamt få ta del av allmänna handlingar enligt offentlighetsprincipen.

Nacka kommun konstaterar avslutningsvis att de angivna skälen för de föreslagna sanktionerna inte uppnår den nivå av tillräckligt underbyggda skäl som gäller för införandet av statliga sanktioner. Det inte minst i förhållande till det kommunala självstyret. Nacka kommun ifrågasätter också slutsatsen att föreslagna sanktionsverktyg i praktiken skulle bidra till en effektivare tillsyn i förhållande till den offentliga affären eller en minskad korrupcion.

Förslagen enligt promemorian avstyrks därmed.

Nacka dag som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör